

Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje, Bruselj

Občasna informacija 25 - 2011
17. marec 2011

Dogovor voditeljev članic EU, ki imajo evro, o Paktu za evro

Voditelji članic EU, ki imajo evro, so na vrhu v Bruslju dosegli načelni dogovor o paktu za evro, ki zagotavlja temeljitejše usklajevanje gospodarskih politik za konkurenčnost in konvergenco. Formalno ga nameravajo potrditi voditelji vseh 27 članic EU na vrhu, ki bo 24. in 25. marca. Tedaj nameravajo države članice evroobmočja predstaviti prve ukrepe v okviru Pakta, ki se jih bodo zavezale uresničiti v prihodnjem letu. Države, ki niso članice evroobmočja, so vabljene, da pri tem sodelujejo, če želijo. Voditelji članic evroobmočja so glede stalnega mehanizma za stabilnost (ESM), ki je predviden za reševanje prezadolženih članic in bo uveden sredi leta 2013, sklenili, da bo njegova celotna dejanska posojilna sposobnost znašala 500 milijard evrov.

Zagotovljena bo z ustrežno mešanico med vplačanim in vpoklicanim kapitalom ter jamstvi. Določen bo časovni razpored za postopno vplačevanje kapitala, v katerem bodo v celoti upoštevani nacionalni parlamentarni postopki. V sedanjem začasnem mehanizmu (evropskem instrumentu za finančno stabilnost - EFSF), na podlagi katerega je pomoč lani dobila Irska in bo veljal do uveljavitve ESM, pa bo v celoti na voljo 440 milijard evrov. Zdaj je v njem na voljo 250 milijard evrov.

Voditelji članic, ki imajo evro, so se dogovorili, da bo finančna pomoč iz ESM in EFSF v obliki posojil. Da bi bila podpora stroškovno čim bolj učinkovita, lahko posežeta tudi na primarni trg dolžniških instrumentov v okviru programa, potrjenega strogoj pogojem.

Pakt za evro ima štiri sklope. Prvi je utrjevanje obstoječega gospodarskega upravljanja v EU. Države članice bodo morale sprejeti konkretne zaveze in ukrepe, ki bodo ambicioznejši od že dogovorjenih in jim bo priložen časovni načrt za izvajanje. Te nove zaveze bodo nato vključene v nacionalne reformne programe in programe za stabilnost, zanje pa bo veljal okvir rednega nadzora. Drugi sklop je spodbujanje konkurenčnosti in konvergence. Ta prizadevanja bodo usmerjena v ukrepe, za katere so pristojne države članice. Voditelji držav ali vlad se bodo na izbranih političnih področjih dogovorili o skupnih ciljih. Sodelujoče države članice bodo za uresničevanje teh ciljev uporabljale lastne kombinacije politik. Tretji sklop je, da bodo voditelji držav ali vlad vsako leto brez izjeme sprejeli konkretne nacionalne zaveze. Četrty sklop je, da bo pakt v celoti spoštoval celovitost enotnega trga.

Na podlagi pakta naj bi se države članice evroobmočja zavezale, da bodo sprejele vse potrebne ukrepe, da bi uresničile naslednje cilje:

§ Spodbujanje konkurenčnosti

Napredek bo izmerjen na podlagi gibanja plač in produktivnosti ter potreb po prilagoditvi konkurenčnosti. Da bi ocenili, ali se plače spreminjajo v skladu s produktivnostjo, se bodo v določenem obdobju spremljali stroški dela na enoto, in sicer se bo primerjalo gibanje v drugih državah evroobmočja in pri glavnih primerljivih trgovinskih partnerjih. Stroški dela na enoto proizvoda se bodo v vsaki državi ocenili za gospodarstvo kot celoto in za vsak pomembnejši sektor (proizvodnja, storitve ter menjalni in nemenjalni sektor) posebej.

§ Spodbujanje zaposlovanja

Napredek se na tem področju bodo ocenjevali na podlagi dolgoročne brezposelnosti in brezposelnosti mladih ter stopnje zaposlenosti.

§ Nadaljnji prispevek k vzdržnosti javnih financ

Da bi zagotovili dosledno uveljavljanje Pakta za stabilnost in rast, bo največ pozornosti namenjene vzdržnosti pokojnin, prejemkov iz zdravstvenega varstva in socialnih prejemkov in nacionalnim fiskalnim pravilom.

§ Okrepitev finančne stabilnosti

Temeljita reforma okvira EU za nadzor in ureditev finančnega sektorja se je že začela. Države članice so se v zvezi s tem zavezale, da bodo oblikovale nacionalno zakonodajo za reševanje bank.

Poleg omenjenih vprašanj je predvidena tudi obravnava vprašanja usklajevanja davčnih politik, s tem, da neposredna obdavčitev ostaja v nacionalni pristojnosti. Z oblikovanjem skupne osnove za davek za pravne osebe bi lahko na način, ki je dohodkovno nevtralen, zagotovili usklajenost nacionalnih davčnih sistemov, pri čemer bi spoštovali nacionalne davčne strategije, ter povečali fiskalno konsolidacijo in konkurenčnost evropskih podjetij.

Koristne informacije:

- Zaključki voditeljev evroobmočja:
- http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/SL/ec/119840.pdf

Pripravila:

Darja Kocbek